

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-12/15
Urbroj: 50301-27/04-17-5

Zagreb, 7. prosinca 2017.

Hs**NP*021-12/17-09/09*50-17-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	07-12-2017	Org. jed.
Klasifikacijska oznaka:	021-12/17-09/09	65
Urudžbeni broj:	50-17-04	Pril. Vrij.
		- -

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/17-09/09, urbroja: 65-17-03, od 15. ožujka 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini, daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, aktom od 15. veljače 2017. godine, s obzirom da iz teksta Izvješća proizlazi je da je u 2016. godini Odbor postupao protivno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i protivno vlastitom Poslovniku o radu, a također je iz Odluke Ustavnog suda (Narodne novine, broj 46/17) razvidno kako je članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nezakonit i neustavan.

Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. (u dalnjem tekstu: Izvješće) dokumentira rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu: Odbor) od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine. U uvodu Izvješća navodi se da je u razdoblju izvještavanja Odbor obavljao poslove sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu: ZZDVO) te Poslovniku o radu Odbora.

Kako je navedeno i u uvodu Izvješća, Odbor je neovisno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskome saboru koje ne posjeduje izvršne ovlasti. Ovlasti i zadaće Odbora propisane su ZZDVO-om, a uključuju "promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i odnosima prema javnosti". Odbor donosi Etički kodeks kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu. Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije mogu osnivati svoja etička povjerenstva i donijeti svoje etičke kodekse koji trebaju biti usklađeni s Etičkim kodeksom Odbora.

U točki 4. Izvješća "PROBLEMI U RADU ODBORA" navodi se da je Odbor "dogovorio da će, do razrješenja članova i imenovanja novih članova Odbora, donositi samo one odluke za koje budu glasali svi preostali članovi. Na taj način osigurana je većina koja bi bila postignuta i da Odbor radi u punom sastavu. Time je osigurana i legalnost rada Odbora". Iz citiranoga slijedi da je Odbor bio svjestan upitne zakonitosti vlastitoga rada u krnjemu sastavu pa je navedenim dogovorom pokušao "premostiti" nezakonitosti u radu. Navedeno je posljedica činjenice što je četvero od ukupno devet članova Odbora, zatražilo od Hrvatskoga sabora razrješenje, kao i činjenice da je Odbor ostao bez predsjednika i zamjenika predsjednika. Naime, nakon što je na sjednici održanoj 1. prosinca 2016. predsjednik Odbora dao ostavku na mjesto predsjednika (ali ne i člana), Odbor je o svom zahtjevu za razrješenjem obavijestio i zamjenik predsjednika.

Sukladno Poslovniku o radu Odbora, sjednice saziva predsjednik ili zamjenik predsjednika (članak 8). Suprotno tome u Izvješću se navodi kako je temeljem odluke Odbora sljedeću sjednicu sazvao najstariji član (str. 2). Budući da za takvu odluku Odbora nije postojalo uporište u Poslovniku o radu, njome je prekršen Poslovnik o radu te su i daljnje sjednice sazivane protivno Poslovniku.

Nadalje, dogovoren način glasovanja preostalih članova u vrijeme dok Odbor nema imenovane predsjednika i zamjenika te četvoricu članova, predstavlja povredu institucije Odbora i institucije Hrvatskoga sabora, čiji je Odbor savjetodavno tijelo sa zadaćom promicanja etičkih načela i vrijednosti. Dogovor o glasovanju tijekom razdoblja u kojem Odbor ne posjeduje legalnost rada osigurao je donošenje nezakonitih odluka. Umjesto takva načina rada, Odbor je bio obvezan pravodobno poduzeti sve korake kako bi Hrvatski sabor razriješio odnosno imenovao članove umjesto članova koji su podnijeli ostavke, te kako bi na taj način mogao nastaviti s radom na zakonit, legalan i vjerodostojan način.

U točki 5. "OCJENA SUGLASNOSTI S USTAVOM I ZAKONOM IZMJENA I DOPUNA ETIČKOG KODEKSA" navodi se kako je, temeljem članka 112. stavka 13. ZZDVO-a Odbor zaključio "da ZZDVO implicira hijerarhiju etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju i shodno tome izmijenio i dopunio Etički kodeks.".

Činjenica da je Hrvatski sabor prihvatio prethodno Izvješće Odbora (26. veljače 2016. godine) ne znači da je time ozakonio Izmjene i dopune Etičkog kodeksa, jer to niti nije u ovlasti Hrvatskoga sabora nego isključivo Ustavnog suda koji je o tome i odlučivao dana 25. travnja 2017. Ustavni sud donio je tada Odluku, broja: U-II-6251/2016 (Narodne novine, broj 46/17), kojom se ukida članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju jer je utvrdio njihovu formalnu nezakonitost i neustavnost budući da Odboru nije dana ovlast da odlučuje o pojedinačnim slučajevima kršenja Etičkog kodeksa.

U navedenoj Odluci Ustavnog suda stoji kako je razvidno da ZZDVO Odbor nije predudio kao "instancijsko tijelo". Upravno suprotno, Odbor je posebno tijelo osnovano ZZDVO-om, njegove članove imenuje Hrvatski sabor, nadležnost mu je promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša. Odbor (uz poslovnik o radu) donosi etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju, znanstvenom radu, objavljivanju rezultata, odnosima među znanstvenicima, nastavnicima i drugim sudionicima u znanstvenom i obrazovnom procesu, postupcima i radnjama vezanim za tržišno natjecanje, te odnosu prema javnosti i sredstvima javnog priopćavanja.

Ustavni sud je utvrdio da Odboru "nije dano ovlaštenje da »razmatra i rješava« kao tijelo »završne instance« »u predmetima nečasnih akademskih ponašanja« kako je to propisano osporenom odredbom Etičkog kodeksa. Također, takva ovlast nije mu dana niti jednom drugom odredbom ZZDVO-a.".

U točki 6. "ZAKLJUČNE NAPOMENE" iznose se očigledne netočnosti. Primjerice, navodi se da se "dionici znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranja vlastitih etičkih kodeksa". Upravo suprotno, sva javna sveučilišta donijela su svoje etičke kodekse i ustrojila svoja etička povjerenstva, kao što je to učinio i veliki broj sastavnica sveučilišta. Dodatno, i mnogi instituti donijeli su svoje etičke kodekse i ustrojili etička povjerenstva.

Zbog svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske daje negativno mišljenje na Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u 2016. godini.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, doc. dr. sc. Matku Glunčića, mr. sc. Hrvoja Šlezaka i prof. dr. sc. Branku Ramljak, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, te prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministrike znanosti i obrazovanja.

